

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจะได้แสดงรายละเอียดตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ประชากรในการวิจัย
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรในการวิจัย

ใช้ประชากรจริงทั้งหมด ประกอบด้วย

1. นายอำเภอ เฉพาะในเขตการศึกษา 6 จำนวน 66 คน
2. ศึกษาธิการอำเภอ เฉพาะในเขตการศึกษา 6 จำนวน 66 คน
3. หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ เฉพาะในเขตการศึกษา 6 จำนวน

66 คน

รวมเป็นประชากรที่จะนำมาใช้ในการวิจัยทั้งสิ้น 198 คน ทั้งนี้รายละเอียดจำแนกเป็นรายจังหวัด ตามตารางที่ 2

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามชนิดสำรวจรายการ (Check List) สอบถามข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ วุฒิทางการศึกษา และตำแหน่งหน้าที่ทางการบริหาร

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนประชากรที่ใช้ในการวิจัย แยกเป็นรายจังหวัด

จังหวัด	จำนวนประชากร			
	นายอำเภอ	ศึกษาธิการ อำเภอ	หัวหน้าการประมง ศึกษาอำเภอ	รวม
ลพบุรี	11	11	11	33
พระนครศรีอยุธยา	16	16	16	48
อ่างทอง	7	7	7	21
สิงห์บุรี	6	6	6	18
สระบุรี	12	12	12	36
ชัยนาท	6	6	6	18
อุทัยธานี	8	8	8	24
รวม	66	66	66	198

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเพื่อถามทัศนะของผู้ตอบแบบสอบถาม ที่มีบทบาทของศึกษานิเทศก์อำเภอในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม จำนวน 50 ข้อ ในงาน 5 ด้าน ตามคู่มือปฏิบัติงานสำนักงานศึกษานิเทศก์จังหวัด สำนักงานศึกษานิเทศก์อำเภอ ของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษานิเทศก์ ดังนี้

1. รวบรวม วิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ปัญหาเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม เสนอจังหวัด
2. ประสานงานกับศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดและจังหวัด ในการเสนอโครงการ ให้คณะกรรมการวัฒนธรรมจังหวัดพิจารณาให้ความเห็นชอบ
3. แจ้งหน่วยงาน สถานศึกษาที่เกี่ยวข้อง ดำเนินงานตามโครงการที่ได้รับ ความเห็นชอบ
4. ติดตาม ประเมินผลการดำเนินงาน
5. รายงานจังหวัด ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดแล้วแต่กรณีทราบ

ลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) แยกเป็น 2 ประเด็นคือ ประเด็นที่หนึ่งเป็นบทบาทที่เป็นจริงของศึกษานิเทศก์อำเภอในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ซึ่งประกอบด้วย 5 ตัวเลือกคือ ปฏิบัติน้อยที่สุด ปฏิบัติน้อย ปฏิบัติปานกลาง ปฏิบัติมาก ปฏิบัติมากที่สุด อีกประเด็นหนึ่งเป็นบทบาทที่คาดหวังที่ผู้ตอบต้องการให้ศึกษานิเทศก์อำเภอปฏิบัติในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม มี 5 ตัวเลือก เช่นเดียวกัน คือ ควรปฏิบัติน้อยที่สุด ควรปฏิบัติน้อย ควรปฏิบัติปานกลาง ควรปฏิบัติมาก ควรปฏิบัติมากที่สุด

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยศึกษาจากคู่มือปฏิบัติงานสำนักงานศึกษานิเทศก์จังหวัด สำนักงานศึกษานิเทศก์อำเภอ ของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษานิเทศก์ และแนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ ดังต่อไปนี้

1. ศึกษาบทบาทของศึกษานิเทศก์อำเภอ ในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และแนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดขอบเขตข้อความจากตัวแปรที่ศึกษา และกำหนดรูปแบบของคำถาม

2. สร้างแบบสอบถามตามขอบเขตที่กำหนด แบบสอบถามมี 5 ตอน โดยให้ครอบคลุมเนื้อหาในงาน 5 ด้าน จำนวน 50 ข้อคือ

2.1 ด้านการรวบรวม วิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ปัญหาเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม เสนอจังหวัด ตั้งแต่ข้อ 1-10

2.2 ด้านการประสานงานกับศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดและจังหวัด ในการเสนอโครงการให้คณะกรรมการวัฒนธรรมจังหวัดพิจารณาให้ความเห็นชอบ ตั้งแต่ข้อ 11-20

2.3 ด้านการแจ้งหน่วยงาน สถานศึกษาที่เกี่ยวข้อง กำหนดงานตามโครงการที่ได้รับความเห็นชอบ ตั้งแต่ข้อ 21-30

2.4 ด้านการติดตาม ประเมินผลการดำเนินงาน ตั้งแต่ข้อ 31-40

2.5 ด้านการรายงานจังหวัด ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด แล้วแต่กรณีทราบ ตั้งแต่ข้อ 41-50

3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง และให้คำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไข ซึ่งได้รับข้อเสนอแนะให้ปรับปรุงเกี่ยวกับภาษาที่ใช้

4. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปขอคำปรึกษาเพื่อพิจารณาความเที่ยงตรง (Validity) ของแบบสอบถามจากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน คือ

4.1 รศ.นพพงษ์ บุญจิตราภุศลย์ อาจารย์ประจำภาควิชาบริหาร การศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

4.2 นายประสาน สารทัน ผู้อำนวยกองการเจ้าหน้าที่ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

4.3 นายสมศักดิ์ คันติสุนทรโรคม ศึกษาธิการเขต เขตการศึกษา 6

4.4 นายทรงชัย เกตุสกุล ศึกษาธิการจังหวัดสิงห์บุรี

4.5 นายประมวล พลพานิช ศึกษาธิการอำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์

เมื่อผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบแล้วได้ให้คำแนะนำเกี่ยวกับภาษา การจัดลำดับ ข้อคำถามของแบบสอบถามให้มีลักษณะสอดคล้องและต่อเนื่องกัน

5. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุง และได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มประชากรที่ไม่ใช่ประชากรในการวิจัย ในจังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 30 คน แล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ผลปรากฏว่าบทบาทที่ปฏิบัติจริง ได้ความเชื่อมั่น 0.89 และบทบาทที่คาดหวัง ได้ความเชื่อมั่น 0.90

6. นำแบบสอบถามที่ผ่านการทดลองใช้แล้ว เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบครั้งสุดท้าย

7. จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ แล้วนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ขอนหนังสือแนะนำตัวและขอความร่วมมือตอบแบบสอบถามในการวิจัยจาก จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2. ทำหนังสือส่วนตัวขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามแล้วส่งคืนให้ผู้วิจัย ไปยังประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

3. ส่งแบบสอบถามพร้อมหนังสือตามข้อ 1. และ 2. ไปยังประชากรโดยทางไปรษณีย์ พร้อมสอของจดหมายคิกแสดคมป์และเจ้าหน้าที่ของถึงผู้วิจัย เพื่อส่งแบบสอบถามที่ตอบแล้วกลับคืนมายังผู้วิจัย โดยแบบสอบถามทุกฉบับมีรหัสกำกับไว้เพื่อตรวจสอบ

4. แบบสอบถามฉบับใดหากผู้ตอบยังไม่ตอบกลับมาถึงผู้วิจัยภายใน 15 วันนับจากวันที่ส่งไป ผู้วิจัยติดต่อยังผู้ตอบแบบสอบถามทางโทรศัพท์ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม

5. แบบสอบถามฉบับใดที่ยังไม่ตอบกลับคืนมาภายใน 7 วันนับแต่วันที่ได้ติดต่อกับทางโทรศัพท์แล้ว ผู้วิจัยได้ออกไปติดตามและเก็บข้อมูลเป็นราย ๆ ไป

6. แบบสอบถามที่ส่งไป จำนวน 198 ฉบับ ได้รับตอบกลับคืนมาครบทุกฉบับ ตรวจสอบแล้ว เป็นแบบสอบถามที่ใช้ได้ทั้งหมด

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามจำนวน 198 ฉบับ ไปทำการวิเคราะห์โดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSSx (Statistical Package for Social

Science Version X) ค่าเนนการวิเคราะห์เป็น 3 ชั้นตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เพื่อให้ทราบถึงรายละเอียดเกี่ยวกับจำนวนร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยแยกเป็นรายละเอียดตามรายละเอียดคือ (1) เพศ (2) อายุ (3) วุฒิทางการศึกษา และ (4) ตำแหน่งหน้าที่ทางการบริหาร ข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์ได้จากแบบสอบถามตอนที่ 1 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือการหาความถี่ (frequency) และค่าร้อยละของประชากร นำเสนอผลการวิเคราะห์ในรูปของตารางประกอบความเรียง

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ทัศนคติของนายอำเภอ ศึกษาธิการอำเภอ และหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ ที่มีคอบทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่เป็นจริง ของศึกษาธิการอำเภอในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์ชั้นนี้คือ คะแนนจากแบบสอบถามตอนที่ 2 แต่ละข้อจะมีน้ำหนักคะแนนให้ไว้ตามระดับน้ำหนักดังนี้

ระดับที่ปฏิบัติมากที่สุด	ให้น้ำหนักคะแนน	5
ระดับที่ปฏิบัติมาก	ให้น้ำหนักคะแนน	4
ระดับที่ปฏิบัติปานกลาง	ให้น้ำหนักคะแนน	3
ระดับที่ปฏิบัติน้อย	ให้น้ำหนักคะแนน	2
ระดับที่ปฏิบัติน้อยที่สุด	ให้น้ำหนักคะแนน	1

คำนวณหาค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) ของแบบสอบถามตอนที่ 2 เป็นรายข้อและรายค่าน เพื่อศึกษาบทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่เป็นจริง ของศึกษาธิการอำเภอในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม

คำนวณหาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Diviation) เป็นรายข้อและรายค่านของแบบสอบถามตอนที่ 2 เพื่อทราบการกระจายคะแนนของผู้ตอบแบบสอบถามทั้ง 3 กลุ่ม นำเสนอผลการวิเคราะห์ในรูปของตารางประกอบความเรียง

ตอนที่ 3 วิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่เป็นจริง โดยทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยระหว่างประชากรทั้ง 3 กลุ่ม และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานที่ทำได้ ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวน (Analysis of variance or F - test) หากปรากฏว่ามีค่าเฉลี่ยอย่างน้อย 1 คู่ แตกต่างกัน จะทดสอบความแตกต่างโดยนำไปทำการเปรียบเทียบพหุคูณด้วยวิธี Scheffe 's test นำเสนอผลสรุปวิเคราะห์ในรูปของตารางประกอบความเรียง

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ค่าคะแนนเฉลี่ย (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2536 : 60)
 2. ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2534 : 64)
 3. ทดสอบนัยสำคัญของความแตกต่างของตัวแปร 3 กลุ่ม โดย F - test (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2536 : 113)
 4. สถิติสำหรับตรวจสอบหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2536 : 170 - 171)
- ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสถิติสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ SPSS^X (Statistion Package for Sossal Scienes Version X) จากสถาบันคอมพิวเตอร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย